Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№10 (760) ♦ Середа, 19 січня 1994 року ♦ Ціна договірна.

ГОЛОВНЕ – ЗАБЕЗПЕЧИТИ РОЗУМНИЙ ВПЛИВ ВЛАДИ НА ЖИТТЯ

Учора в Києві в сесійному залі парламенту почала роботу нарада представників місцевих Рад народних депутатів України. В ній традиційно взяли участь представники Президента на місцях, а також посланці політичних і громадських об'єднань. До порядку денного нарадою винесено всього одне питання — «Про проект нової Конституції України, основні конституційні положення про організацію держвлади і самоврядування в Україні та здійснення заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням виборів народних депутатів 27 березня 1994 року». Доповідачем виступив Голова Верховної Ради Іван Плющ.

Ця нарада фактично завершила складну хронологічну спробу трансформування радянської влади в Україні, розвиток конституційного процесу і намагання поєднати на нових конституційних засадах «стару» законодавчу і оновлену введенням інституту президентства виконавчу владу. Нарада де-факто стала цивілізованою альтернативою новітньому всеукраїнському з'їздові Рад, скликання якого бурхливо вимагали окремі представники радянської влади, протиставляючи Ради президентським структурам.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото О. Клименка

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України продовжує розгляд заяв та інших документів, поданих політичними партіями, про реєстрацію їх як таких, що виявили намір висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України.

Згідно із статтею 14 Закону про вибори Центральна виборча комісія 14 січня ц.р. прийняла постанови про реєстрацію Української національної консервативної партії та Партії слов'янської єдності України у зв'язку з їх наміром висунути кандидатів для участі у виборах народних депутатів України 27 березня 1994 року.

Вважають єдино можливим

Продовжує надходити інформація про реакцію офіційних кіл іноземних держав на підписання тристоронньої заяви президентів України, США та Росії.

Так, за повідомленням управління інформації МЗС України, міністр закордонних справ Японії Ц.Хата дав високу оцінку досягнутій домовленості. Міністр вважає, що вона прокладає шлях до ліквідації ядерної зброї, розташованої на українській землі, сприятиме зміцненню безпеки у світі. Повідомлено також, що Японія готова співпрацювати в реалізації положень тристоронньої угоди.

Президент Туреччини С.Демірель і глава парламенту цієї країни Х.Джиндорук під час зустрічі з послом України в Туреччині розцінили зроблений нашою державою крок як єдино можливий в нинішніх умовах. На їхню думку, Україна досягла своєї мети, одержавши гарантії незалежності та фінансової допомоги для демонтажу ракет.

ЧМП: чи проллється з великої хмари...

Завтра, 20 грудня, парламентська комісія, якій доручено розслідування становища в ЧМП (концерн «Бласко»), згідно з відповідною постановою Верховної Ради повинна доповісти парламентові про результати перевірки.

Як стало відомо з поінформованих джерел, роботі комісії чинилися перепони, внаслідок чого народні депутати змушені були двічі звертатися до віце-прем'єр-міністра України Василя Євтухова виконати протокольне доручення Верховної Ради й усунути на цей період від роботи міністра транспорту Ореста Климпуша та президента «Бласко» Павла Кудюкіна. Таємницею, щоправда, залишаються конфіденційна розмова керівника комісії М.Попова з президентом АСК. Зате не таємниця, що окремі члени комісії вирішили залишитися в тіні і не взяли участь в її роботі.

І все ж будемо сподіватися, що не всі парламентарії втратили громадянську мужність й з великої хмари депутатського обурення нарешті проллється хоч невеликий дощ істини про АСК «Бласко».

Продиктовано в номер

Чия ж інформація про страйк достовірна?

16 січня засоби масової інформації розповсюдили інформацію про те, що з 18 січня Вільні профспілки України розпочинають страйк з вимогою негайного підвищення зарплат та індексації щомісяця. Цього ж дня без посилання на джерело прозвучав заклик відмовитись від страйку. Російська радіостанція «Маяк» 17 січня кілька разів передавала повідомлення про передстрайковий стан на Донеччині, але в самому регіоні про це не дуже обізнані.

— Про всеукраїнський страйк я почув по московському радіо, — сказав нашому кореспондентові секретар профспілки працівників вугільної промисловості Іван Глобін. — Ми категорично проти страйку.

Голова Донецької облради Спілки незалежних галузевих профспілок Володимир Гамаюнов в інтерв'ю донецькій газеті «Жизнь» сказав: «Так звані вільні профспілки мають намір використати страйк як політичний важіль у передвиборній боротьбі». Але Донецький страйковий комітет закликав таки гірників призупинити відвантаження вугілля споживачам, аби привернути увагу уряду України до розв'язання їхніх економічних питань. За даними страйкому, сьогодні не відвантажують паливо колективи 18 шахт. Директор ВО «Донецьквугілля» Іван Дьомін назвав іншу цифру — 3. За його ж словами, шахти Донецька за останні дві доби відвантажували стільки ж палива, скільки й видобували.

У штаб-квартирі Вільних профспілок у Києві керівник міжнародного відділу Юрій Бердник повідомив 18 січня нашому кореспондентові, що відомості про ступінь готовності до страйку у Вільних профспілках являють собою поки що «конфіденційну інформацію». Він підтвердив факт прийняття керівництвом Вільних профспілок рішення про початок страйку, але сказав, що Координаційна рада поки що не має інформації про те, чи всі членські організації підтримали це рішення.

Учора (18 січня) пополудні відбулися збори представників гірничих колективів, на яких вони обговорили свої подальші дії.

Пальне з «Проскурова»

Хмельницька агрофірма «Проскурів», яку тривалий час очолює досвідчений керівник Іван Рудик, підписала контракт з однією із західних фірм на спорудження в господарстві унікального заводу для виробництва дизельного пального з олійних культур. Відходи виробництва ефективно використовуватимуться як у тваринництві, так і в рослинництві. Потужність заводу дасть змогу агрофірмі не тільки повністю забезпечувати пальним себе, а й продавати його сусідам. Розпочато монтаж заводу.

Лос-Анджелес у темряві

24 чоловіка загинуло, за попередніми даними, під час землетрусу, який стався минулого понеділка у Каліфорнії. Як передають американські засоби масової інформації, його епіцентр був за 30 кілометрів на північний захід від центральних районів Лос-Анджелеса. Поштовх силою у 6,6 бала за шкалою Ріхтера тривав 30 секунд. Згодом декілька слабших поштовхів відчувалось на величезному просторі від Сан-Дієго до Лас-Вегаса. Лос-Анджелес поринув у темряву, подекуди запалали пожежі. У місті пошкоджено будинки та автомагістралі.

Спеціальним указом Президента Б.Клінтона Південна Каліфорнія оголошена зоною «великого стихійного лиха». Населенню району, що потерпів від землетрусу, буде надано федеральну допомогу.

Ретроспектива Вернера Герцога

Учора в столичному Будинку кіно розпочався ретроспективний показ фільмів відомого німецького кінорежисера і сценариста Вернера Герцога. Можливість переглянути сім кращих творів одного з найвизначніших митців сучасності надав німецький культурний центр «Гете-інститут Київ», який недавно розпочав свою роботу в Україні. Його директор графиня Уте Баудіссен має наміри широко представляти і пропагувати кращі зразки культури, зокрема кіномистецтва, на українському терені.

Головне — забезпечити розумний вплив влади на життя

(Початок на 1-й стор.)

І.Плющ чітко сформулював завдання форуму — виробляти єдині підходи до формування нової політичної системи, підвищити роль органів влади в усіх процесах життя суспільства, зробити владу не нав'язливою, але ефективною. Голова парламенту однозначно виступив за парламентсько-президентську форму правління в країні, за подолання паралелізму у системі виконавчої влади, за чіткий розподіл функцій і повноважень як гілок центральної влади, так і органів влади на місцях. А головне, на думку І.Плюща, полягає в дотриманні ключового принципу «Народ — єдине джерело влади» та системи «Сильний парламент, сильний Президент і сильний народ», які діють у межах своїх повноважень, і збалансуванні механізмів взаємних противаг і стримувань.

Закріпити новий порядок формування влади має запропонований проект Основних конституційних положень про організацію державної влади і самоврядування, який І.Плющ запропонував розглянути і рекомендувати парламенту винести його на всеукраїнський референдум одночасно з виборами народних депутатів України.

У регіонах, куди переноситься головний тягар здійснення соціально-економічних реформ, на думку І.Плюща, також має бути знайдено баланс між принципами місцевого самоврядування і необхідністю виконувати рішення центральної влади. «Треба дати регіонам права, бо без прав нема й відповідальності», — зазначив І.Плющ.

Володимир СКАЧКО.

Вручено вірчі грамоти

Призначений Надзвичайним і Повноважним Послом Корейської Народно-Демократичної Республіки в Україні Чжо Сон Бом вручив вірчі грамоти Президентові України Леоніду Кравчуку.

Під час урочистої церемонії посол запевнив, що докладе всіх своїх сил і знань для сприяння розвитку українсько-корейських відносин.

«У нас склалися добрі відносини з КНДР, — відзначив Леонід Кравчук. — Однак потенціал двох країн, їх можливості дають змогу розширити і зміцнити наші зв'язки. Необхідно взяти все краще з колишніх відносин і планомірно їх розвивати. Сподіваюсь, що посольство КНДР в Україні сприятиме цьому процесові, а ми зробимо нові кроки в поглибленні контактів на благо наших народів».

ТРИСТОРОННЯ ЗАЯВА

Президентів України, США та Росії

14 січня ц.р. у Москві зустрілися Президенти Л.Кравчук, Б.Клінтон та Б.Єльцин. Три Президенти підтвердили те, що вони співпрацюватимуть між собою як повноправні та рівноправні партнери і що відносини між їх країнами повинні будуватись на засадах поваги до незалежності, суверенітету та територіальної цілісності кожної держави.

Три Президенти погодились щодо важливості розвитку взаємовигідних і всебічних відносин економічного співробітництва. У цьому зв'язку вони вітали намір США надати допомогу Україні та Росії з метою підтримки створення ефективної ринкової економіки.

Три Президенти розглянули прогрес, досягнутий у галузі скорочення ядерних сил. Деактивація стратегічних сил вже здійснюється у США, Росії та Україні. Президенти вітали деактивацію ракет РС-18 (СС-19) і РС-22 (СС-24), що проводиться на території України, шляхом зняття з них боєзарядів.

Президенти прагнуть, щоб Договір про СНО-1 набрав чинності, включаючи Лісабонський протокол і пов'язані з ним документи, і Президент Л.Кравчук підтвердив свою відданість тому, щоб Україна приєдналась до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї як держава, що не володіє ядерною зброєю, в якомога короткий можливий час. Президенти Б.Клінтон і Б.Єльцин зазначили, що набрання чинності Договором про СНО-1 дозволить їм домагатися скорішої ратифікації Договору про СНО-2. У зв'язку з цим Президенти обговорили кроки, які здійснять їхні країни з метою вирішення певних питань у галузі ядерної зброї.

Президенти наголосили на важливості забезпечення безпеки та надійного зберігання ядерної зброї до її розукомплектування.

Президенти визнають важливість надання компенсації Україні, Казахстану та Білорусі за вартість високозбагаченого урану, що міститься у ядерних боєзарядах, розташованих на територіях цих країн. Були вироблені домовленості щодо надання справедливої та своєчасної компенсації Україні, Казахстану та Білорусі по мірі того, як ядерні боєзаряди, розташовані на їх територіях, вивозитимуться до Росії для розукомплектування.

Президенти Б.Клінтон та Б.Єльцин висловили задоволення завершенням роботи над контрактом щодо високозбагаченого урану, який був підписаний відповідними представниками США та Росії. Оскільки угода про високозбагачений уран передбачає переробку збройового урану в уран, який може використовуватися лише в мирних цілях, вона є вагомим кроком у напрямку досягнення взаємних цілей сторін у галузі нерозповсюдження.

Три Президенти дійшли рішення про вжиття одночасних дій щодо вивезення ядерних боєзарядів з України і надання компенсації Україні у формі тепловиділяючих зборок для атомних електростанцій.

Президенти Б.Клінтон і Б.Єльцин поінформували Президента Л.Кравчука, що США і Росія готові надати Україні гарантії безпеки. Зокрема, як тільки Договір про СНО-1 набере чинності і Україна стане учасником Договору про нерозповсюдження ядерної озброї (ДНЯЗ) як держава, що не володіє ядерною зброєю, США і Росія:

підтвердять Україні їх зобов'язання, у відповідності з принципами Заключного акту НБСЄ, поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони держав — учасниць НБСЄ і визнавати, що зміна кордонів може бути здійснена тільки мирним шляхом за взаємною згодою; і підтвердять їх зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно із Статутом Організації Об'єднаних Націй;

підтвердять Україні їх зобов'язання, у відповідності з принципами Заключного акту НБСЄ, утримуватись від економічного тиску, спрямованого на те, щоб підкорити своїм власним інтересам здійснення іншою державою — учасницею НБСЄ прав, притаманних її суверенітету, і таким чином отримати будь-які переваги;

підтвердять їх зобов'язання домагатися негайних дій з боку Ради Безпеки ООН з метою надання допомоги Україні як державі — учасниці ДНЯЗ, що не володіє ядерною зброєю, в разі, якщо Україна стане жертвою акту агресії або об'єктом погрози агресією з використанням ядерної зброї;

підтвердять щодо України їх зобов'язання не застосовувати ядерної зброї проти будь-якої держави — учасниці ДНЯЗ, що не володіє ядерною зброєю, крім випадку нападу на них самих, їх території чи їх підопічні території, їх збройні сили або на їх союзників з боку такої держави спільно або в союзі з державою, яка володіє ядерною зброєю.

Президенти Б.Клінтон та Б.Єльцин поінформували Президента Л.Кравчука, що були проведені консультації з Сполученим Королівством, третьою державою — депозитарієм ДНЯЗ, і що Сполучене Королівство готове надати Україні такі ж гарантії безпеки, як тільки вона стане стороною ДНЯЗ як держава, що не володіє ядерною зброєю.

Президент Б.Клінтон підтвердив зобов'язання США надати технічну та фінансову допомогу для надійного та безпечного демонтажу ядерної зброї та зберігання матеріалів, що розщеплюються. В рамках програми Нанна—Лугара США погодились надати Україні, Росії, Казахстану та Білорусі таку допомогу в розмірі близько 800 мільйонів доларів США, включаючи мінімум 175 мільйонів доларів США для України. Конгрес США прийняв рішення про надання за програмою Нанна—Лугара додаткових коштів, і США інтенсивно працюватимуть разом з Україною, Росією, Казахстаном та Білоруссю, щоб збільшити таку допомогу для досягнення цієї важливої мети. США працюватимуть також над швидкою реалізацією вже існуючих угод щодо надання допомоги.

Доповнення до Тристоронньої Заяви Президентів України, США та Росії від 14 січня 1994 року

Три Президенти вирішили, що для започаткування процесу надання компенсації Україні Росія надасть Україні протягом десяти місяців тепловиділяючі зборки для атомних електростанцій, що міститимуть 100 тонн низькозбагаченого урану. У той же термін принаймні 200 ядерних боєзарядів ракет РС-18 (СС-19) і РС-22 (СС-24) будуть перевезені з України до Росії для розукомплектування. Українські представники здійснюватимуть нагляд за розукомплектуванням цих боєзарядів. США сплатять Росії 60 млн. дол.США авансу, що підлягатиме вилученню із платежів, які Росія матиме отримати згідно з контрактом про поставки високозбагаченого урану. Ці кошти допоможуть покрити витрати на транспортування і розукомплектування стратегічних боєзарядів і виробництво тепловиділяючих зборок.

Всі ядерні боєзаряди будуть виведені з території України до Росії для цілей їх наступного розукомплектування у якомога короткий можливий час. Росія надасть компенсацію у формі поставок тепловиділяючих зборок Україні для потреб її атомної енергетики протягом того ж самого періоду.

Україна забезпечуватиме знищення всієї ядерної зброї, включаючи стратегічні наступальні озброєння, розташовані на її території, згідно з її відповідними угодами протягом семирічного періоду, як це передбачено Договором про СНО-1 і в контексті Заяви Верховної Ради України «Про без'ядерний статус України». Всі ракети РС-22 (СС-24) на території України будуть деактивовані протягом десяти місяців шляхом зняття їх боєзарядів.

Росія забезпечуватиме технічне обслуговування та безпечну експлуатацію ядерних боєзарядів, а Україна співробітничатиме в створенні умов для виконання Росією цих операцій згідно з угодами, досягнутими між Україною і Росією у 1993 році.

США і Росія сприятимуть розробленню і прийняттю МАГАТЕ угоди, яка поставить всю ядерну діяльність України під гарантії МАГАТЕ, що дозволить безперешкодно експортувати тепловиділяючі зборки з Росії до України для ядерної енергетики України.

За Україну	**Л.М.КРАВЧУК.**
За Сполучені Штати Америки	**У.Д.КЛІНТОН.**
За Російську Федерацію	**Б.М.ЄЛЬЦИН.**

Москва, 14 січня 1994 року.

Вибори-94

Назвали претендентами

ОДЕЩИНА. По Бєлгород-Дністровському виборчому округу № 304 претендентом на кандидата в народні депутати групою виборців названо прораба акціонерного товариства «Південбуд» Бєлгород-Дністровського району Одеської області **Павла Отченашенка.** Від Ліберальної партії претендентом по **Ізмаїльському виборчому округу № 305** висунуто голову Придунайської регіональної ради профспілок працівників кооперації і підприємців усіх форм власності **Анатолія Семенова.** Фермера села Великодолинське Овідіопольського району **Василя Шпиталенка** група виборців назвала претендентом у кандидати в народні депутати по **Морському виборчому округу № 307. По Болградському виборчому округу № 309** обласна конференція Компартії України висунула претендентом бухгалтера-економіста акціонерного товариства «Деметра» Болградського району **Володимира Немировського.**

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА. Конференція обласної організації Української республіканської партії претендентом по **Новомосковському міському виборчому округу № 95** назвала голову органу приватизації Новомосковської міськради **Петра Токаря,** а група виборців цього ж округу висунула другим претендентом голову Синельниківської міськради **Віктора Стирника.**

Група виборців **Амур-Нижньодніпровського виборчого округу № 73** висунула претендентом у кандидати заступника командира підрозділу національної гвардії **Олексія Короля,** а трудовий колектив акціонерного товариства «Москва» назвав свого колишнього керівника, президента дніпропетровського міського громадського фонду «Центр політичних ініціатив» **Геннадія Балашова.**

Виборці **Вузівського виборчого округу № 75** претендентом на кандидата висунули сторожа дитячого садка № 39 **Жовтневого району міста Дніпропетровська Аббасова Заура Джаванжировича-огли.**

БУКОВИНА. Працівники Чернівецького облтелерадіо висунули претендентом на кандидата по **Першотравневому виборчому округу № 432** керівника прес-центру облдержадміністрації **Григорія Галиця.** По **Вижницькому виборчому округу № 433** такої честі удостоївся начальник управління захисту прав споживачів **Володимир Клим.** Священик **Дмитро Костищук** зареєстрований по Заставнівському виборчому округу № 435.

ЧЕРКАЩИНА. На звітно-виборній конференції обласної організації ДПУ претендентами на кандидата у депутати висунуто члена Президії Верховної Ради **Дмитра Павличка (Чигиринський виборчий округ № 428),** професора КДУ **Володимира Черняка (Уманський виборчий округ № 423),** професора **Станіслава Губаря (Придніпровський виборчий округ № 418),** голову обласної організації УРП **Михайла Гедзя (Соснівський виборчий округ № 419).**

Обласна виборча комісія також зареєструвала по двох черкаських міських округах **Руслана Зайченка,** голову місцевої організації УНА, та **Володимира Мамалигу,** члена центрального проводу УНА.

КОНЦЕПЦІЯ
соціального забезпечення населення України

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про проект Концепції соціального забезпечення населення України

З метою забезпечення реформування системи соціального забезпечення населення Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Концепцію соціального забезпечення населення України.

2. Кабінету Міністрів України разом з Комісією Верховної Ради України у питаннях соціальної політики та праці, іншими комісіями Верховної Ради України підготувати з врахуванням висловлених в процесі обговорення на сесії пропозицій і зауважень проекти законодавчих актів, передбачених зазначеною Концепцією, і подати їх на розгляд Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ

м.Київ
21 грудня 1993 року

Після проголошення незалежності України розпочато створення національної системи соціального забезпечення населення.

Закладаються основи правової і нормативної бази соціального забезпечення населення, вироблено механізми, які, виходячи з реальних можливостей економіки, забезпечують дотримання державних гарантій щодо:

реалізації прав громадян на працю і на допомогу по безробіттю;

оплати праці та мінімального розміру заробітної плати;

підтримання життєвого рівня населення шляхом перегляду мінімальних розмірів основних соціальних гарантій в умовах зростання цін на споживчі товари і послуги;

надання державної допомоги, пільг та інших видів соціальної підтримки малозабезпеченим громадянам і сім'ям, які виховують дітей;

матеріального забезпечення у разі досягнення пенсійного віку, тимчасової чи постійної втрати працездатності, втрати годувальника тощо.

Реалізація та фінансування заходів діючої системи соціального забезпечення населення спираються переважно на державне управління і забезпечення. Це справляє враження їх безплатності, породжує утриманські настрої та вимоги збільшення видатків з бюджету на соціальні виплати.

За останні роки питома вага виплат на соціальні потреби у валовому національному продукті підвищилась майже вдвічі, що стало однією з причин незбалансованості державного бюджету, посилення інфляційних процесів.

Поглиблення економічної реформи, насамперед рівноправне існування різних форм власності, свобода підприємництва, вільний вибір виду зайнятості, лібералізація цін, регулювання оплати праці через тарифні угоди створюють принципово нову соціально-економічну ситуацію і викликають необхідність вироблення адекватного механізму соціального забезпечення населення.

Система соціального забезпечення населення повинна будуватися таким чином, щоб не породжувати зрівнялівки і утриманських настроїв при розподілі та споживанні життєвих благ, не послаблювати дієвості мотивів і стимулів до праці, а створювати умови для їх найповнішого виявлення.

В основу реорганізації діючої системи соціального забезпечення необхідно покласти такі головні принципи:

1. Соціальне забезпечення поширюється тільки на громадян, які працюють за наймом, членів їх сімей та непрацездатних осіб.

На громадян, які самостійно забезпечують себе роботою, включаючи підприємців, осіб, зайнятих творчою діяльністю, членів кооперативів, фермерів поширюються лише ті соціальні гарантії, у фінансуванні яких вони беруть участь.

2. Диференційований підхід до різних соціально-демографічних груп населення залежно від ступеня їх економічної самостійності, працездатності, можливостей підвищення рівня матеріального добробуту.

В умовах ринкової економіки джерелом підвищення добробуту громадян має стати ефективна праця, трудова активність та підприємницька ініціатива. Тому для працездатної частини населення пріоритетне значення має захист їх основних прав у галузі праці в умовах різних форм власності та соціальне страхування на випадок втрати роботи, при досягненні пенсійного віку, тимчасовій чи постійній втраті працездатності.

Для непрацездатних громадян гарантується матеріальне забезпечення та соціальне обслуговування за рахунок соціального страхування і виплат з державного та місцевого бюджетів.

Як для працездатних, так і для непрацездатних громадян забезпечується диференційована за групами населення підтримка рівня їх доходів в умовах інфляційних процесів.

3. Перерозподіл економічної відповідальності за реалізацію соціальних гарантій між державою, підприємствами і громадянами.

Держава має забезпечувати за рахунок бюджетних коштів лише мінімально гарантований рівень медичного, культурного, побутового і соціального обслуговування населення і насамперед найменш соціально захищених громадян. У зв'язку з роздержавленням і приватизацією житлово-комунального господарства, закладів освіти і культури соціальні гарантії громадян на послуги цих галузей визначатимуться відповідними актами законодавства.

4. Визначення рівня соціальних гарантій на підставі соціальних нормативів. Найважливіші нормативи — рівень прожиткового мінімуму, мінімальні розміри заробітної плати і пенсій, а також розміри соціальної допомоги повинні затверджуватись державою.

5. Відповідність форм соціального забезпечення населення ступеню розвитку ринкових відносин в економіці.

Цим принципам найбільш відповідає система конкретних форм соціального забезпечення населення, що включає:

матеріальне забезпечення шляхом соціального страхування у разі безробіття, тимчасової або постійної непрацездатності;

соціальну допомогу непрацездатним і малозабезпеченим громадянам;

підтримання рівня життя в умовах зростання споживчих цін;

компенсації і пільги громадянам, які потерпіли від техногенно-екологічних та природних катастроф.

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Соціальне страхування є джерелом матеріального забезпечення громадян у разі безробіття, захворювання, нещасного випадку, а також у старості. Відповідно до цього запроваджуються такі самостійні види соціального страхування:

страхування на випадок безробіття;

медичне страхування;

страхування від нещасного випадку на виробництві;

пенсійне страхування.

Соціальне страхування незалежно від сфери його застосування повинно спиратися на такі загальні принципи:

обов'язковість соціального страхування всіх працюючих за наймом;

забезпечення для осіб, зайнятих підприємницькою, творчою діяльністю, фермерів, членів кооперативів права вибору щодо участі в обов'язковому і добровільному чи лише у добровільному страхуванні;

добровільність страхування для осіб, які підлягають обов'язковому соціальному страхуванню з метою одержання додаткового чи підвищеного рівня матеріального забезпечення;

обов'язковість фінансової участі застрахованих осіб у формуванні страхових фондів (за винятком страхування від нещасного випадку на виробництві), що є головною умовою одержання права на соціальні виплати, їх диференціації в окремих видах соціального страхування;

рівноправність усіх застрахованих осіб стосовно зобов'язань щодо фінансування витрат і одержуваних в результаті цього прав і гарантій;

особливий порядок фінансування страхових фондів, що забезпечує автоматичне відтворення коштів на виплати по соціальному страхуванню. З цією метою трудящі та підприємства (підприємці) сплачують страхові внески, розміри яких встановлюються у відсотках до заробітної плати (коштів на оплату праці);

державна гарантованість виплат по соціальному страхуванню;

автономність управління діяльністю фондів соціального страхування на принципах соціального партнерства і самоврядування під контролем держави.

Система обов'язкового соціального страхування базується на принципі солідарності, за яким здійснюється перерозподіл коштів від працездатних непрацездатним, від здорових хворим, від працюючих безробітним тощо. При цьому трудящі відраховують частину свого заробітку на пенсії, медичне обслуговування та на утримання безробітних під зобов'язання держави, яка гарантує їм, що при настанні старості, у разі інвалідності наступні покоління громадян робитимуть відрахування на їх утримання або утримання їх сімей.

Щодо відрахувань коштів, що спрямовуються на допомогу сім'ям з дітьми, то ці відрахування також зумовлюються інтересами трудящих, оскільки йдуть на підтримку тих, хто у майбутньому повинен здійснювати їх забезпечення.

СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ

Для захисту громадян від безробіття на державному і місцевому рівнях утворюється фонд сприяння зайнятості населення за рахунок страхових внесків підприємств, громадян і надходжень із державного та місцевих бюджетів, а також добровільних надходжень від підприємств і громадян.

Кошти фонду спрямовуються на фінансування організації професійної орієнтації населення, професійного навчання вивільнюваних працівників і безробітних, сприяння їх працевлаштуванню та виплату допомоги на випадок безробіття, організацію додаткових робочих місць, утримання працівників державної служби зайнятості та інших витрат, пов'язаних із соціальним захистом прав громадян на працю.

МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

Медичне страхування забезпечує право працюючих громадян та членів їх сімей на кваліфіковане медичне обслуговування, матеріальне забезпечення у разі захворювання та в інших випадках.

Фонд медичного страхування утворюється за рахунок страхових внесків підприємств та громадян, а також благодійних внесків громадян і підприємств, кредитів банків, інших кредиторів та інших джерел, формування яких не заборонено законодавством України.

За рахунок коштів фонду фінансуються:

медична допомога;

лікування в медичних закладах;

допомога у разі тимчасової непрацездатності у зв'язку з хворобою;

допомога по догляду за хворою дитиною;

допомога по вагітності і пологах;

допомога при народженні дитини;

допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

санаторно-курортне лікування та відпочинок;

допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів);

медична допомога і лікування незастрахованих осіб у випадках, передбачених законодавством.

СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ

Фонд страхування від нещасних випадків на виробництві утворюється за рахунок страхових внесків підприємств, розмір яких диференціюється залежно від ступеня ризику для здоров'я.

Кошти фонду спрямовуються на:

виплату пенсії по інвалідності у зв'язку з нещасним випадком, професійним захворюванням на виробництві;

виплату допомоги в разі тимчасової непрацездатності у зв'язку з нещасним випадком на виробництві, професійним захворюванням, відшкодування збитків, завданих працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків, а також на виплати особам, які мають право на відшкодування збитків у разі втрати годувальника у зв'язку з нещасним випадком на виробництві;

заохочення підприємств за систематичне зниження рівня або відсутність виробничого травматизму, професійних захворювань.

ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

Пенсійний фонд утворюється за рахунок страхових внесків підприємств та громадян. З нього здійснюються виплати:

трудових пенсій за віком, за вислугу років, по інвалідності та в разі втрати годувальника (крім пов'язаних з нещасним випадком на виробництві, професійним захворюванням);

допомоги на поховання пенсіонерів.

Удосконалюватиметься механізм визначення розмірів пенсій насамперед залежно від тривалості сплати страхових внесків та вкладу працівників протягом всієї трудової діяльності, запроваджуватиметься приватне пенсійне страхування.

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА НЕПРАЦЕЗДАТНИМ І МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ ГРОМАДЯНАМ

На відміну від соціального страхування соціальна допомога подається не «за правом», а «на розсуд» органів, що надають її з урахуванням існуючих в суспільстві критеріїв для призначення допомоги. Вона охоплює окремі види забезпечення, які практично неможливо здійснити за принципами соціального страхування. Соціальна допомога подається найменш захищеним категоріям населення в індивідуальному порядку після перевірки наявності у них засобів для існування за рахунок асигнувань з державного та місцевих бюджетів.

У наступні роки залишаться нині діючі форми соціальної допомоги:

надання грошової допомоги і пільг сім'ям, що виховують дітей;

надання натуральної допомоги малозабезпеченим громадянам (забезпечення безплатними обідами, одягом і паливом, пільгами щодо оплати транспорту, житла тощо);

обслуговування пенсіонерів, інвалідів, одиноких непрацездатних громадян у будинках-інтернатах, територіальних центрах соціального обслуговування пенсіонерів, інвалідів, одиноких непрацездатних громадян відділеннями соціальної допомоги вдома при збереженні часткової участі держави у фінансуванні їх діяльності;

соціальні пенсії для осіб, які не мають права на трудову пенсію.

Поступово збільшуватиметься частка коштів місцевих бюджетів у фінансуванні всіх форм соціальної допомоги непрацездатним і малозабезпеченим громадянам.

ПІДТРИМАННЯ ЖИТТЄВОГО РІВНЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ РОЗДРІБНИХ ЦІН

Підтримання життєвого рівня населення забезпечуватиметься цілим комплексом взаємопов'язаних заходів, спрямованих як на стимулювання збільшення виробництва споживчих товарів і послуг, так і на підвищення доходів громадян.

Періодично залежно від темпів зростання споживчих цін підвищуватимуться мінімальні розміри заробітної плати, пенсії, а також розміри стипендій, грошової допомоги громадянам з мінімальними доходами.

Посилиться обгрунтованість мінімального розміру заробітної плати шляхом визначення його з урахуванням рівнів економічного розвитку, продуктивності праці, середньої заробітної плати та вартісної величини мінімального споживчого бюджету.

Зростання доходів населення буде поєднуватися з реалізацією антиінфляційних заходів, регулювання зростання фондів оплати праці та міжгалузевих співвідношень її рівнів.

КОМПЕНСАЦІЇ І ПІЛЬГИ ГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ПОТЕРПІЛИ ВІД ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНИХ ТА ПРИРОДНИХ КАТАСТРОФ

Для матеріального забезпечення громадян, які потерпіли від техногенно-екологічних та природних катастроф, утворюються спеціальні фонди за рахунок надходжень із державного і місцевих бюджетів та внесків підприємств, установ, організацій і громадян за забруднення навколишнього природного середовища.

Кошти цих фондів спрямовуються на відшкодування потерпілим громадянам збитків, завданих здоров'ю, та надання їм пільг, передбачених відповідними законодавчими актами.

ЕТАПИ РЕФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Нині практично неможливо прийняти законодавчі та нормативні акти щодо соціального забезпечення населення, які повністю відповідали б вимогам ринкових відносин, оскільки останні самі поки що перебувають у стадії становлення. Та і суспільна свідомість ще не готова до радикальних змін у системі соціального захисту населення, до відмови від деяких соціальних «завоювань». За таких умов потрібен механізм поступового запровадження нових елементів соціального забезпечення при дотриманні необхідної наступності.

Разом з тим необхідно дотримуватись цілісного підходу до реформи системи соціального забезпечення громадян України.

На першому етапі, що характеризується кризовими явищами в економіці, зберігається діюча система соціального забезпечення. Одночасно посилюється її адресність; уточнюються рівні забезпеченості, за яких людина одержує право на соціальну допомогу, удосконалюються форми надання натуральної допомоги малозабезпеченим громадянам. У цей же час створюються передумови для реформування системи соціального захисту: розробляється проект Основ законодавства про соціальне страхування громадян, удосконалюється управління діяльністю фонду соціального страхування, започатковується приватне страхування на комерційній основі.

На другому етапі в умовах досягнення стабілізації становища в економіці приймається комплекс актів законодавства і провадяться відповідні організаційно-фінансові заходи щодо здійснення реформи соціального страхування.

Для реалізації цієї Концепції необхідно розробити і прийняти такі законодавчі акти:

Основи законодавства про соціальне страхування громадян;

про добровільне соціальне страхування громадян;

про соціальне страхування громадян на випадок безробіття;

про соціальне страхування громадян на випадок хвороби (медичне страхування);

про соціальне страхування громадян від нещасного випадку на виробництві;

про пенсійне страхування громадян;

про матеріальне забезпечення громадян, що потерпіли від техногенно-екологічних та природних катастроф.

Продиктовано в номер

Збройний напад на секретаріат Руху. Загадкове зникнення його голови

У ніч з 15 на 16 січня в Києві на секретаріат Руху вчинено збройний напад. Як повідомив «РУХ-ПРЕС», двоє невідомих, пославшись на те, що їм необхідно передати голові секретаріату Михайлу Бойчишину пакет документів зі Львова, разом з вахтером увійшли до приймальної. Оскільки Михайло Бойчишин був відсутній, нічні візитери почали телефонувати йому додому. Після дзвінка, на який нібито ніхто не відповідав, один з нападників вихопив пістолет. Ударивши вахтера двічі по голові, він наказав негайно розшукати голову секретаріату. Після відмови нападники звеліли покликати іншого вахтера, якого помітили раніше. Останній, вчинивши опір, замкнувся в кімнаті. Керівник «РУХ-ПРЕС», який у цей час працював, негайно викликав міліцію. Поки вона з'явилася на місці пригоди, озброєним «гостям» вдалося втекти.

Цього ж дня зник голова секретаріату Михайло Бойчишин, який пішов з роботи приблизно за три години до нападу. Досі місцеперебування його невідоме.

Напередодні вчинено також розбійницький напад на приміщення Тернопільської крайової організації Руху. Вночі через вікно другого поверху невідомі проникли у приміщення, виламали двері інформаційного центру та інших кабінетів і вчинили там погром. Пробравшись на дах будинку, зловмисники демонтували і викрали блок приймання передач сателітної антени. Правоохоронні органи розпочали розслідування.

Наші АЕС можуть зупинитися,

якщо не зміниться тарифна політика уряду, — так оцінює нинішню ситуацію в атомній енергетиці генеральний директор Південно-Української АЕС Володимир Фукс. Навіть перевиконавши планові показники минулого року, атомні станції сьогодні через відсутність коштів не можуть закупити ядерне паливо, вивезти відпрацьоване, придбати необхідне обладнання й запчастини. Таке тяжке становище викликане несвоєчасною оплатою Міненерго одержаної від АЕС електроенергії, заниженими тарифами на продукцію атомних станцій. На думку Володимира Фукса, сьогодні 100 кіловат-годин електроенергії за ціною, еквівалентною вартості одного курячого яйця, — це розорно для держави, народу й абсурдно.

Треба негайно переглянути тариф для АЕС, зв'язавши його зі змінами валютного курсу й темпами інфляції, розрахуватися з атомними станціями за відпущену електроенергію. Інакше, як вважає керівник однієї з провідних українських АЕС, вже цього літа атомні станції України змушені будуть зупинити 3-4 енергоблоки, що майже вдвічі знизить виробіток електроенергії.

У Тернополі — спалах епідемії

Стан, близький до панічного, поступово охоплює обласний центр. У післяріздвяні дні тут зареєстровано понад двадцять випадків захворювань на дизентерію. Епідеміологічні служби вживають термінових заходів для погашення її спалаху. Виявлено джерело інфікування — місцевий молокозавод.

Однак ще не з'ясовано, яким чином бактерії потрапили в продукти харчування. Попри офіційну версію, яку отримав кореспондент Укрінформу, існує й інша, суть якої зводиться до того, що зараження могло відбутися через водогін, котрий у передноворічну ніч розірвався і завдав чимало клопотів не тільки комунальній службі міста, але і десяткам тисяч тернополян.

Монголія знаходить партнерів

Чернігівщину відвідали Тимчасовий Повірений у справах Монголії в Україні Ядмаагійн Дашням і торгово-економічний аташе Ветзсуренгійн Шинебаатар. Вони вивчали можливості місцевих підприємств переробляти монгольську вовну, цікавились виготовленням запчастин, які теж потребує їхня країна. У результаті переговорів з керівництвом обладміністрації досягнуто домовленості про створення спільних підприємств.

Смачно-о-о-о!

Подробиці

Старий Новий рік у центрі мистецтв «Славутич» зустрічали жартами, каламбурами, розиграшами і... капустяним тортом, так би мовити, для зовнішнього споживання. У гардеробі театр «Мазлтов» пригощав громаду «Пейсахівкою», салом та капустою. У холі працювала виставка фотографій і карикатури. Та найцікавіше ділялося на сцені — благодійний аукціон, кошти від якого підуть на допомогу ветеранам сцени. Серед лотів, що розігрувались, були сувенір від Біла Клінтона та плита у майбутній алеї акторської слави з правом залишити в ній відбиток власної правиці.

А потім був бал за участю великих і маленьких, академічних і безпритульних київських театрів.

Від знайомих і незнайомих зоряних облич рябіло в очах. «Молодіжний» зацікавив новим прочитанням класики — «Сватання на Гончарівці», вдало поєднавши «український фольклор з бразильським темпераментом». Окремо слід зазначити, що Тамара Яценко була, як завжди, найчарівнішою ультра-супер-драм-секс-зіркою вечора (не дивлячись на претензії еротичного театру «Афродіта»). А от «Італійці» з Російської драми милували слух добірним вокалом. Справжнє цунамі оплесків викликав виступ тріо музикантів «Мазлтов».

Наприкінці вечора журі, що мало визначити кращий капустяний номер, роздавало конверти з призами за принципом «головне не перемагати, а брати участь». Кому — ліри, кому — марки, кому — юані, франківців за вірність капустянській темі наділили гривнами.

До речі, «цвях програми» був забитий ще на початку і викликав у публіки ну просто шалений захват! Пропонувалося добровільно (щоправда, не безкоштовно) залишити для історії відбиток власного обличчя... у справжньому (не капустяному!) торті. Найсміливішою виявилася студентка Віка (право облизати крем не розігрувалося).

Про смаки, звичайно, не сперечаються. Але ми (себто глядачі) попри вітер у кишенях повторюємо без вагань: ай лав ю (що в перекладі означає «Нате і наш глек на капусту»).

Ганна РОМАНЦОВА.

Фоторепортаж

У ніч на Різдво спотикався п'яний Подолом

Пригадуєте, як славив Різдвяну ніч великий Гоголь?

Але чи міг класик передбачити, що ще буде. Гоголівський хутір Диканька так і залишився хутором у порівнянні з подіями, що розгорталися сучасної різдвяної ночі у Києві...

Аж 16 співробітників чергового наряду медвитверезника № 1 ГУВС мусили в таку ніч бути у повній «бойовій» готовності.

... Нашу розмову з начальником медвитверезника майором міліції Володимиром Кононенком про проблеми очолюваної ним установи перервало повідомлення про прибуття першого різдвяного «клієнта». За київським часом була 17 година 52 хвилини. Черговий фельдшер важко видихнув: робота почалася. Вдалося вивідати, що перший «колядник» — пенсіонер Фоя. «Колядував», видно, у якоїсь кондитерки, бо кишені віддували два флакони кондитерської лимонної рідини міцністю 72 градуси та сякі-такі м'яті купони — залишки «розкоші». Сімдесят два градуси взяли своє, і клієнт заснув одразу ж, лишень відчувши під собою ліжко.

Значно зекономив на готельних витратах і гість з Донбасу — молодик віком до 35 років. Про економію тут сказано без сарказму — з щедрої руки держави за одну ніч у медвитверезнику треба заплатити всього 25 тисяч купонів (!), як за 250 грамів горілки!

Молодик вимагав до себе поваги як до представника шахтарського класу. Дивлячись на вилучені у нього 34 долари США, комплекти китайської білизни, хутряні вироби і на руки, котрі в житті не тримали лопати чи відбійного молотка, проймаєшся до такого ще й класовою огидою. Отямившись наступного дня, такий «клієнт» ще й звинувачує міліцію, мовляв, куди пропали його речі.

— «Шахтар» завтра дякуватиме нам, — каже В. Кононенко. — Все, що у нього описано під час прийому, повернемо йому. У нас 67 працівників, — продовжує він, — неначе передбачає деякі гострі запитання (чи не крадуть самі господарі витверезника?). — Був серед нас один негідник, його ми позбулися. А в інших своїх хлопцях я впевнений.

— І це при тому, що нам, як за шкідливу роботу, держава доплачує всього 15 тисяч купонів, — додає помічник начальника лейтенант міліції В. Головач.

Дивлюсь на годинник — восьма вечора. По радіо транслюють Різдвяну літургію — слова про любов до людини і Бога, про гідність, всепрощення. З цим дисонує повідомлення по рації про п'яну бійку у шапличній ринку «Оболонь». Екіпаж знову поспішає на виклик...

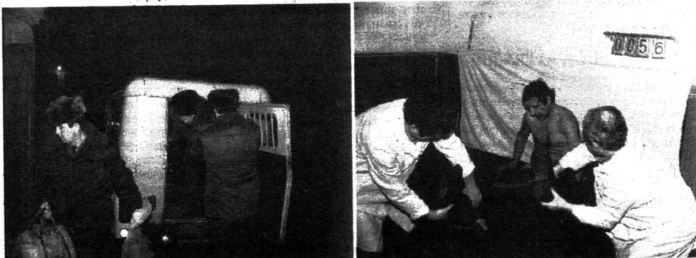
Всього ж різдвяну ніч у витверезнику зустріли 16 наших співвітчизників з різних кінців України.

А може і справді має рацію класик, котрий стверджує, що не пиячать лише багаті, решта ж роблять це з горя, з нудьги, через погані заробітки і безвихідь?

Інформація для роздумів: всього в Україні 172 медвитверезники, у яких торік побувало майже 500 тисяч громадян.

Станіслав КОЛДУНЕНКО, Анатолій БЕНЬ.

Фото Олександра НАУМОВА.

Реалії

В чергу стали... магазини. На закриття

На недавній районній звітно-виборній конференції Слов'яносербської райспоживспілки Луганської області прозвучали такі цифри: за 1993 рік в розрахунку на одну людину системою продано по 50 грамів оселедців (у 1990 році було в 14 разів більше). У черзі на одну фуфайку в середньому знаходиться близько 100 чоловік. У магазинах нічого купити, або, якщо й є, то — за непомірно високими цінами. Тому за останній час у районі через збитки закрито 15 магазинів і 11 ларків.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

А килими купують

Перший у Херсоні магазин турецької фірми «Ефес» відкрився у мікрорайоні текстильників. Він уже почав продавати килими, одяг, взуття, меблі, парфуми, жіночі прикраси.

Як повідомив президент фірми пан Таджетин Юксель, перспективи для продажу товарів на Херсонщині великі, адже значну частину їх можна виробляти на місці. Вже зараз готуються приміщення для майстерні, яка шитиме модний одяг із тканин Херсонського комбінату, керівництво якого охоче підтримало пропозицію гостей щодо тісного ділового співробітництва. Ведуться переговори з господарствами області про закупівлю шкіряної сировини, переробка якої здійснюватиметься у Туреччині; а вироби продаватимуть в Україні. Виробничий потенціал «Ефеса», на думку пана Юкселя, швидко зможе перевищити той, який фірма має на батьківщині. Справа не лише у наявності місцевої сировини, робочої сили, а й у продуманій ціновій політиці, продажі виробів тільки за українські карбованці.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Зверніть увагу

Новий метод дезактивації

Його розробили вчені Рівного. Як розповів доктор технічних наук, професор Українського інституту інженерів водного господарства Василь Гурін, йому разом з колегами вдалося розробити проект, за яким наявні у грунті радіонукліди можуть бути «зв'язані» природними сорбентами (останні на Рівненщині є). Таким чином шкідливі елементи не потраплятимуть у рослини, а з них — через їжу — і до організму людини.

Рівненським науковцям допомагають Мінчорнобиля, відповідні обласні структури, зацікавилися й зарубіжні спеціалісти. До Рівного прибув доктор технічних та ядерних технологій, професор університету Нью-Мексіко Ерік Натталл. Американський експерт схвально відгукнувся про рівненський проект, пообіцяв співпрацю. Місцеві підприємці заявили: якщо стане на часі питання впровадження проекту у життя, вони могли б вкласти кошти у цю важливу справу.

Олександр МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Школи на будь-який смак

За статистикою Міністерства національностей та міграції, в Україні працює 21190 загальноосвітніх шкіл: 3474 — російських, 113 — румунських і молдавських, 59 — угорських, 4 — польських, 5 — єврейських, 6 — релігійних тощо. В них сьогодні здобуває освіту понад 2,5 мільйона учнів.

Інф."ГУ".

Фотофакт

Ще не ходить, а вже виступає

У свої дев'ять місяців маленька Клементина, на відміну від своїх однолітків, які ще тільки повзають, вже вміє добре стояти на спині циркового поні, на руці тренера, і, навіть дух захоплює,— на високій цирковій жердині. Разом зі своїми батьками вона виступає у програмах кочівного цирку.

Що ж, можливо, це й не дивно. Адже Клементина — з родини спадкоємних французьких циркачів, які подорожують зі своїм цирком ось уже в четвертому поколінні.

На знімку: граціозне балансування.

Фото ІТАР — ТАРС.

Відрядження за кордон

СВЯТІ ЖЕРТВИ ВЛАСНОГО УСПІХУ

Понад рік, як військовики України стали під біло-блакитні стяги ООН, узявши на себе місію миротворців у зоні надзвичайно запеклого збройного конфлікту в епіцентрі жахливої війни в Боснії — в Сараєві. Чого ж встиг досягти український батальйон, як вдається йому домагатися того, щоб поступово вгамувалася лють, ненависть, менше проливалося крові в зоні конфлікту?

З цими та іншими запитаннями я й відправилася у відрядження до Сараєва. Треба сказати, що «пробити» дозвіл було надто непросто. Допомогли Управління зовнішніх зв'язків Міноборони України, а також спільне українсько-російське підприємство «Трансімпекс».

Укрбат — це 400 чоловік. Частина перебуває в штабі сектора, частина — в колишніх казармах маршала Тіто. Кілька разів на тиждень звідси виходять конвої з гуманітарною допомогою для найвіддаленіших районів Боснії.

Військовики укрбату перебувають також в місіях на Ігмані та в найнебезпечнішому гірському районі Жепи. Там розміщені наші «чек-поінти» — контрольно-пропускні пункти. Це — невеличка ділянночка, метрів тридцять на тридцять, обгороджена дротом, мішками з піском, на якій стоять кілька наметів, БТР. П'ять-шість чоловік пильнують вдень і вночі. Сто, двісті метрів — і позиції ворогуючих сторін.

Уперше з початку війни укрбат доставив гуманітарну допомогу до найвіддаленіших районів — Сребрениці, Горажде, Жепи. До цього жоден конвой жодного з батальйонів ООН не міг дістатися цих місць, адже доводиться перетинати лінії фронту.

Про район Жепу слід сказати окремо. Жепу оточують гори, тому з початком війни населення опинилося в пастці. Розстрілювали з вертольотів кожну стежину, кожний клаптик землі було заміновано. Люди тікали в гори, але й там їх знаходила смерть. І от по встановленні демілітаризованої зони, з часу, коли сюди ввійшов укрбат, Жепа стала найбільш мирною ділянкою, оазою спокою в горнилі війни.

Українському батальйону доручають дедалі відповідальніші завдання. І їх щоразу більшає. Колишній начальник штабу військ ООН в Боснії одного разу висловився так: «Ви — жертви власного успіху в Жепі». Тож недарма ще влітку ООН запропонувала: збільшити контингент укрбату вдвічі, втричі. Згодом український парламент ухвалив таке рішення.

Чи виправдане воно? Думаю, так.

По-перше, більше можливостей допомогти людям. По-друге, військовики, що перебувають в екстремальних умовах, набувають бойового досвіду, корисного для будь-якої армії, тим більше для збройних сил молодої держави. І, як на мене, ще один, не менш важливий, аспект — своєю професійністю, мужністю, миротворчістю у прямому розумінні слова, дипломатією і просто щирими людськими якостями укрбат «заробляє» авторитет України на міжнародному рівні. А те, що імідж нашої держави дуже високий саме там, де як на долоні видно хто чого вартий, — цілковита правда.

Лідія ДЕНИСЕНКО.

З Росії до Польщі — минаючи Литву

У зв'язку із запровадженням литовськими властями візового режиму змінено маршрут міжнародного поїзда Москва — Білосток. Тепер він їде до Польщі й назад через білоруські залізничні станції Молодечно, Ліда і Мости. Але час перебування в дорозі такий самий.

Як повідомили кореспондентові Білінформу в управлінні Білоруської залізниці, невдовзі об'їжджати Литву територією Білорусі будуть поїзди, що йдуть за маршрутами Санкт-Петербург — Берлін і Санкт-Петербург — Варшава.

Вісті з Білорусі

СТАВКА НА ІНВЕСТИЦІЇ

Для стабілізації економіки Білорусі, підвищення її експортного потенціалу і технічного рівня виробництва уряд республіки зробив ставку на залучення іноземних інвестицій. Про це сказано в проекті основних напрямів розвитку зовнішньої економічної діяльності Республіки Білорусь на 1994 рік.

Так, на початок 1993 року до економіки республіки було залучено іноземних кредитів на 180 мільйонів доларів США. Цього року роботу значно активізовано, і тепер уряд опрацьовує питання про заохочення і використання іноземних кредитів на загальну суму 1,9 мільярда доларів. Трохи менш як половину цієї суми планowано використати на валютоокупні проекти. На кінець 1994 року питома вага цієї групи має досягти 80 відсотків. Решта кредитів призначається для закупівлі зерна, медикаментів, медичного обладнання і дитячого харчування.

За станом на 1 грудня минулого року в Білорусі зареєстровано 1097 спільних підприємств і 279 підприємств, які цілком належать іноземним інвесторам. Оголошений вклад до статутного фонду спільних підприємств становить більш як 570 мільйонів доларів, іноземних підприємств — 14,2 мільйона доларів. Реально вклад іноземних партнерів до статутного фонду підприємств оцінюється сьогодні 80 мільйонами доларів.

Білінформ — Укрінформ.

Досвід

Кожному урядовцю — моральне обличчя

Війну корупції у державному апараті оголосив Президент Філіппін Фідель Рамос. Відтепер урядовців, упійманих на хабарництві, а також тих службових осіб, які утримують коханок і відвідують гральні будинки, негайно звільнятимуть зі служби. «В моєму уряді немає місця гульвісам і гравцям», — заявив Президент днями в Манілі. Глава держави віддав вказівку перевірити «моральне обличчя» всіх держурядовців і їхніх родичів з тим, щоб виявити, хто зловживає службовим становищем.

За свідченням філіппінської преси, чиновницький апарат на Філіппінах — один з найбільш корумпованих у світі. Згідно з офіційними даними, держава в результаті корупції втрачає щороку 3,7 мільярда доларів США. Керівник податкової служби Ліввайї Чато заявила нещодавно, що не має такого збирача податків на Філіппінах, котрий не брав би хабарів.

Справи фінансові

ПОЛІТИКА РОСІЙСЬКОГО БАНКУ СПРИЧИНИЛА ВІДПЛИВ КАПІТАЛІВ З ТАДЖИКИСТАНУ

«За останні три роки з Таджикистану вивезено близько 400 мільярдів рублів», — заявив Абдуджаліо Самадов, заступник Прем'єр-міністра цієї країни, в інтерв'ю щотижневику «Бізнес і політика», котрий видають в Душанбе. Щоб уявити, яка велика втрата, досить сказати, що приблизно на таку саму суму оцінюють збитки економіки від розрухи після недавньої громадянської війни.

Відплив капіталів А.Самадов пов'язує з фінансово- грошовою політикою, що її проводив Національний банк Росії. Оскільки російські процентні ставки набагато перевищували таджицькі, місцеві підприємці віддавали перевагу роботі «в одному напрямі — вивозити товари з Республіки Таджикистан і зберігати виручені від цього гроші в Росії».

Такі обставини змусили недавно уряд республіки вжити цілий ряд заходів, котрі загальмували б комерцію старого типу, коли всілякі фірми купували товар у держави і безконтрольно продавали його в інших країнах. На думку заступника прем'єра, «державні підприємства «мають самі сформувати свої фінансові ресурси в Росії, і при цьому в російських рублях», щоб на ці гроші купувати там сировину і матеріали, необхідні всій республіці. Таджикистан сьогодні не такий багатий, щоб дозволити собі безповоротний відплив капіталів.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Власкори повідомляють

ЗАВТРА МОЖЕ БУТИ ПІЗНО

Проект закону про відповідальність за правопорушення, зв'язані з наркотиками, розроблено державною комісією з контролю за розповсюдженням наркотиків при уряді Киргизстану і передано на розгляд парламентаріїв. В цьому документі, зокрема, відзначається, що невжиття термінових контрзаходів може призвести до надзвичайно згубних для республіки наслідків. Уже сьогодні тут кожен 17-й злочин безпосередньо пов'язаний з використанням наркотиків. Вони стають і першопричиною кожного третього злочину, скоєного на залізничному транспорті.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Продиктовано в номер

Якщо злочинець з України втече до Ізраїлю, це йому так не минеться

Плідно завершились переговори міністра внутрішніх справ України Андрія Василишина і міністра поліції, енергетики та інфраструктури Ізраїлю Моше Шахала, який побував в Україні на запрошення свого українського колеги. Парафовано узгоджений текст Угоди про співробітництво в попередженні злочинів і правоохоронній діяльності між урядами України й Ізраїлю.

Особливою темою розмови керівників двох правоохоронних відомств була проблема наркобізнесу, торгівлі зброєю.

В інтересах співробітництва

Угоду про торговельно-економічне, науково-технічне й культурне співробітництво між Україною та Республікою Татарстан підписано днями у Києві. Документ своїми підписами скріпили виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра України Юхим Звягільський і Прем'єр-міністр Татарстану Мухаммад Сабіров.

У ході проведених перед підписанням переговорів йшлося про те, що Україна зацікавлена в поставках нафти і нафтопродуктів, продукції хімічної промисловості, а Татарстан — у розширенні зв'язків підприємств оборонної промисловості.

Товарообіг між двома сторонами становив за минулий рік: з української сторони — 3 мільярди російських рублів, з татарської — 5 мільярдів. Учасники переговорів відзначали, що цього явно недостатньо. З метою пожвавлення торговельно-економічного співробітництва й було підписано угоду. Вона, до речі, передбачає не тільки контакти в нафтовій і нафтопереробній промисловості, а й створення спільних підприємств, зокрема на таких промислових велетнях, як Камський і Єлабузький автозаводи.

Воєнну концепцію Киргизстану

прийняв парламент країни. За нею республіка прийняла зобов'язання першою не застосовувати військову силу проти інших держав і не вважає війну засобом досягнення політичних, економічних й інших цілей. Зокрема, підкреслюється, що Киргизстан не вважає своїм противником жодну державу чи коаліцію держав. У концепції також відзначено, що збройні сили республіки не використовуватимуть для розв'язання внутріполітичних питань.

Продовжити повноваження Президента

на другий п'ятирічний термін. З такими результатами завершився у Туркменистані всенародний референдум. ІТАР — ТАРС інформує, що довіру Президентові С.Ніязову висловило 99,9 відсотка виборців. Отже, референдум продовжив його повноваження для подальшої державної діяльності загалом на 10 років.

Відставку Є.Гайдара прийнято

У розповсюдженій прес-секретарем Президента Росії заяві зазначається, що, віддаючи належне компетентності, мужності й внеску, які зробив Є.Гайдар у проведенні політики економічних реформ, Б.Єльцин з розумінням ставиться до аргументів та мотивів, які змусили першого віце-прем'єра піти у відставку.

Російський Президент наголосив на незмінності курсу, спрямованого на глибоке реформування російського суспільства, його економіки і політичних інституцій.

Створити пристойні умови життя

вимагали пенсіонери на мітингах протесту, що відбулися в Кишиневі. Сотні людей похилого віку прийшли до будинку уряду й резиденції Президента з вимогами підвищити пенсію. Лідери мітингуючих заявили, що пенсії — 17 леїв (приблизно 4 долари США) старим не вистачає навіть на оплату житла й комунальних послуг.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Колонка власкора

Інвестиції — через Одесу

Шанси місцевих підприємств на одержання іноземних інвестицій дещо вищі, ніж в інших містах. Бо саме в Одесі Європейське Співтовариство вирішило заснувати на базі Південно-Українського центру ринкових реформ і приватизації перший в Україні постійно діючий консультативний центр з питань зв'язків із зарубіжними інвесторами. Він забезпечить надійний зв'язок з інвесторами усіх континентів. Тут побувала група експертів ЄЕС, вони відзначили, що місто — одне з найперспективніших у справі залучення іноземних інвестицій.

Персональний трамвай

В обласному центрі з'явилися трамваї, водії яких, ігноруючи звичні зупинки, перевозять виключно працівників об'єднання «Краян». Коли стало сутужно з пальним і власні автобуси заглухли, краяни уклали бартерну угоду з трамвайно-тролейбусним управлінням: «Краян» виготовляє запчастини для комунального транспорту, а управління надає в оренду трамваї. Виграє й місто: тепер менше вагонів простоює через несправність.

Засекречені ціни

Чому куплена державою у селян продукція на шляху до споживачів дорожчає в 3–4 рази і більше? З таким запитанням на останній сесії облради звернувся до представників держадміністрації депутат Борис Приходько — фермер з Комінтернівського. Скажімо, молоко закуповують на селі по півтори тисячі карбованців за літр, а продають по 4 тисячі. Олія в 6–7 разів дорожча, ніж закуповувана сировина. З іншими продуктами — те ж саме. Фермер вважає, що на цьому наживаються заготівельники, переробники, торгівля.

До кінця сесії депутат не одержав відповіді. Її пообіцяли дати пізніше, так би мовити, конфіденційно. Залишається сподіватися, що потім Борис Степанович обнародує засекречені дані.

Виграш на налигачі

Бичка, порося, два лантухи пшениці та ще й каністру дефіцитного бензину виграв водій Микола Гавгаш, придбавши 10 квитків лотереї, що її проведено в сільгосппідприємстві імені Кірова Ананьївського району. На налигачі відвела додому свій виграш і ланкова Валентина Парфонова — бичка, вона виграла також барана та курку. Власне, не з порожніми руками поверталося з лотерейного розиграшу немало селян, які не пошкодували 10 тисяч карбованців на квиток.

Їде Тоска за океан

Недавня випускниця Одеської консерваторії Марія Гулегіна (Мурадян) стала переможницею конкурсу на виконання ролі Тоски в однойменній опері Д.Пуччіні. Конкурс відбувся у знаменитому нью-йоркському театрі Метрополітен-опера, куди з'їхалися співачки з усього світу. Передбачається, що одеситка співатиме там разом з італійцем Лучано Паваротті та іспанцем Пласідо Домінго.

Чудова десятка

В Одесі визначено десятку кращих спортсменів — за підсумками виступів у 1993 році. Всі вони мають визначні досягнення не лише у вітчизняних, а й у світових змаганнях. Віктор Петренко і Тетяна Баюл — чемпіони світу з фігурного катання, Марія Кримська — з боротьби самбо, Євген Кривошейцев — зі скелелазіння. Срібними чи бронзовими призерами чемпіонатів світу стали Олена Витриченко (художня гімнастика), Володимир Тумаков і Володимир Ейнгорн (шахи), Мирослав Ігнатюк (кульова стрільба), Ігор Разорьонов (важка атлетика) та Віктор Ефтені (вільна боротьба).

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

На тролейбусі далеко не заїдеш

Серія публікацій з Дніпровського машинобудівного заводу, в минулому великого підприємства військово-промислового комплексу, помічена нашими читачами. В багатьох листах вони запитують: а що ж відбувається на іншому велеті Дніпропетровська, «ракетному» заводі — Південному машинобудівному?

— Конверсію задумали не від хорошого життя, але з найкращих міркувань, та ось реалізують її вкрай незграбно й бездарно, — так почав нашу розмову Юрій Алексєєв, нинішній, на вигляд достоту молодий, директор Південмашу.

Ніхто не заперечує, що надмір мілітаризованого виробництва ні до чого був і колишньому Союзові, ні до чого й поготів нині Україні. Одначе одним махом перевести потужні підприємства на випуск зовсім іншої продукції ніде й нікому ще не вдавалося. А головне, що ніде й ніхто це не чинив безоглядно і в оманливому екстазі. «Що це значить? — запитує Юрій Сергійович і відповідає. — Те, що потрібні руки і концепція, і програма конверсії, котрі б враховували як інтереси трудових колективів, так і загалом економіки та потреби країни, а цього, на жаль, якраз і не сталося».

Уже не секрет, що в минулому виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод» — це передусім стратегічні ракети різного класу і різного призначення. Але ж не тільки. Це ще й штучні супутники Землі та інші космічні апарати, плюс унікальні ракетоносії, здатні виносити їх у навколоземний простір. Чи знайдеться цій продукції рівноцінна альтернатива? Не замислюючись, можна твердо казати, що ні.

Південмашівцям, приміром, доручили конструювати обладнання для олійно-жирової промисловості. І тут два з лишком роки потратили на те, щоб врешті-решт відвантажити у Харків перші лінії виробництва маргарину. Або історія з тролейбусами, за складання яких об'єднання взялося, по суті, з власної ініціативи. Зрозуміло, що й вони, як і «маргаринове» устаткування, не зайві для України. І ніби марно шкодувати за роком, який знадобився на освоєння їх випуску, коли підприємство майже нічим не було завантажене.

Та Юрій Алексєєв нагадує, що очолюване ним об'єднання — це ж великий трудовий колектив, який мусив і мусить з чогось жити. А ще це значні соціально-побутові тили — вони таки потерпали в першу чергу і потерпають досі. Не кажучи вже про колектив висококваліфікований, який тим паче зазнав втрат. Або таке: завжди сучасний виробничий потенціал підтримували постійним оновленням технологічного обладнання. В останні ж два роки темпи цього оновлення уповільнилися майже в десять разів.

Але й цим ще не вичерпуються втрати, тож поміж нас мало хто знає, що літаки, вантажнотранспортні і пасажирські, створені в Україні в кресленнях, випуск яких Україна уже могла і ще може налагодити, мінімум на 5–7 років випередили за рівнем навіть американські. Та ми їх не будуємо. Чи візьмімо саме конструкторами Південмашу напрацьовані «повітряні» космодроми — себто літаки зі стартовими апаратами, з яких злітатимуть ракети й супутники. У Європі, якщо хочете знати, уже черга на кілька років наперед на запуски апаратів у космос, і наші послуги тут врешті-решт знадобилися б.

Треба сказати заодно, що до освоєння космосу з усіх сил долучається зараз багато країн, в тому числі й таких, що їм у цій сфері до нас, як куцому до зайця. Південмашівські ракетоносії «Зеніт» та «Циклон» визнані чи не кращими у світі, а ми удаємо вигляд, наче це, як то кажуть, приємно, але дрібниця. Добре, що хоч спільно з росіянами відновили складання супутників нового покоління «Океан». Та й тут двох років ніби й не було.

Ніхто не заперечує: власні тролейбуси — це добре. Та є речі кращі, на яких далі від тролейбуса заїдеш. Чи доречно говорити про це зараз, нашої бідності? А може, ми справді тому бідні, що даруйте, нерозумні — губимо те, на чому інші міцніли б нівроку?

Кепкуємо з себе, приміром, що наше сало уже конвертоване — кілограм його коштує стільки, скільки й долар. Що ж, жартувати ніхто не забороняє. Та коли ото на Південмаш унадилися американці, французи та інші, я на власні вуха чув якось від них, що за таке виробництво виклали б один до одного — долар за карбованець. Аби, ясна річ, ми тільки продали...

А це вже не жарти.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Помилка чи зловмисність?

Грубою помилкою і уряду В.Фокіна, де цими питаннями займався В.Лановий, і уряду Л.Кучми, де на цьому напрямі старався В.Пинзеник, є трактування зростання заробітної плати як основного джерела інфляції. Результати основаної на цьому постулаті політики стримування заробітної плати не забарилися з'явитися. Їх було помічено й за священними рубежами нашої батьківщини. Так, Міжнародна організація праці зареєструвала в Україні найнижчу в світі мінімальну заробітну плату (сумний рекорд, гідний книги рекордів Гіннесса). Середня заробітна плата в Україні перебуває за межею малозабезпеченості.

До речі, з погіршанням соціально-економічної ситуації дедалі наполегливіше у вигляді зловісної тенденції проявляється намагання закрити соціальну статистику, зокрема дані про середньомісячну заробітну плату та бюджетні обстеження населення (його доходи та витрати), хоча за законом не існує інформації для службового користування, існує лише відкрита і секретна інформація.

Основним інфляційним чинником в Україні є не зростання заробітної плати, навіть не грошова та кредитна емісія, а тотальний товарний дефіцит (різке падіння обсягів виробництва). Це означає, що найдійовішим антиінфляційним заходом за наших умов є збільшення випуску товарів народного споживання. Головне — насичення ринку товарами, решта — похідне. У свою чергу це можливо за умови конструювання системи ефективних стимулів до праці та інвестування на основі перетворення відносин власності, підтримки підприємництва, подолання катастрофічного стану з національною грошовою одиницею.

Тут необхідно зробити наголос. Зростання заробітної плати є причиною інфляції тоді, коли її покриття здійснюється за рахунок грошової емісії, тобто коли динаміка заробітної плати відривається від динаміки виробництва. Звісно, при цьому не слід нехтувати необхідністю кореляції динаміки заробітної плати з динамікою цін.

За наших умов причинами інфляції є дефіцит товарів (спад виробництва), відсутність ефективних стимулів до праці, дефіцит державного бюджету, структурна спотвореність народного господарства, монополізм та корупція, грошова і кредитна емісія, дотації та індексація доходів.

Антиінфляційна політика нашого уряду протягом останніх двох років спрямована на стримування платоспроможного попиту. Це абсолютно не відповідає нашим реаліям. Такий елемент антиінфляційної політики, як стримування платоспроможного попиту, ефективно спрацьовує лише за умов наявності ринку, і не просто ринку, а ринку покупця, а не виробника. У нас же зовсім інші умови, і тому даний елемент антиінфляційної політики має відійти на задній план. У ситуації, що склалася в нас, ціни на товари не знижуються навіть за слабкого попиту. Без врахування цієї обставини наївно розраховувати на ефективність антиінфляційної політики. І взагалі перехід до ринку неможливий на основі придушення попиту. Країни з ринковою економікою заклопотані тим, як збудити й стимулювати попит, а в нас його придушують.

За умов товарного дефіциту основою антиінфляційної політики має стати розвиток виробництва товарів та послуг. Головна проблема поточного моменту, повторюю, — це проблема виробництва. Антиінфляційними насамперед є ті заходи, які сприяють розвиткові виробництва, підвищенню його ефективності та конкурентоспроможності. У нас спостерігається явна недооцінка падіння виробництва.

Я б сказав, що наш уряд діяв з точністю до навпаки. Треба стимулювати виробництво, а не стримувати зростання заробітної плати. Проблема не в тім, що у нас високі ціни, а в тім, що у нас низька заробітна плата. Насправді ціни у нас на деякі товари нижчі від світових. Заморожування заробітної плати паралізує стимули до виробництва й душить його.

Механізм стримування заробітної плати має бути податковим, а не основаним на політиці обмеження заробітної плати та регулювання споживання. В цьому суть питання. Необхідно впровадити підвищені розміри на індивідуальні надвисокі прибутки. За перебору заробітної плати має включатися механізм прогресивного оподаткування.

Напевно, що треба брати курс на збільшення частки заробітної плати в національному доході. Зараз ця частка скотилася до непристойно низького рівня. Для збільшення частки заробітної плати в національному доході необхідно насамперед увести в дію механізм її щомісячної індексації.

Якщо проблема не розв'язуватиметься, то, природно, постає питання: це помилка чи зловмисність?

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор.

ЯК НАЧАЛЬСТВО Й КОЛЕКТИВ СПІЛКУ ДІЛИЛИ

Повідомлення з фронту боротьби за власність

Дедалі гострішою стає проблема боротьби за власність між трудовими колективами і управлінськими структурами. Яскравий приклад цього — ситуація, що склалася в системі споживчої кооперації Івано-Франківщини.

У 1992 році колектив Павлівського звірогосподарства на основі Закону України про споживчу кооперацію створив своє споживче товариство і перейшов до реальної колективної форми власності. Крім основного виду діяльності, розгорнули виробництво товарів народного споживання за 12 напрямами. Торік до бюджету держави надійшло близько 20 млрд крб. (або 40 млн крб. на одного працюючого).

Але нещодавно з Вищого Арбітражного суду України надійшов позов на відчуження майна споживчого товариства Павлівського звірогосподарства на користь правління облспоживспілки. Водночас від початку створення споживчого товариства звірогосподарства ні облспоживспілка, ні інші юридичні й фізичні особи офіційно не пред'явили жодних документів чи претензій на частку майна господарства. На неодноразові звернення колективу розв'язати це питання від правління облспоживспілки відповіді не надходило. В споживчому товаристві Павлівського звірогосподарства вважають, що розгляд справи у Вищому Арбітражному суді позбавить колектив можливості у разі незгоди з ухвалою суду оскаржити його будь-де, бо це суд останньої, а не першої інстанції.

Не зовсім зрозуміло те, що станом на 10 січня 1994 року Вищий Арбітражний суд офіційно не повідомив споживче товариство Павлівського звірогосподарства про час суду, хоча 11 січня працівники Вищого Арбітражного суду усно поінформували керівників господарства, що призначено суддю, і розгляд справи відбудеться 20 січня. У Павлівці схильні думати, що така ситуація пояснюється хіба що близьким сусідством у Києві Укоопспілки та Вищого Арбітражного суду.

У чиїх інтересах буде вирішено це питання: трудового колективу, мозолями якого нажито майно, чи членів правління облспоживспілки?

Володимир КАЧАН,
член Спілки журналістів України.

Івано-Франківська область.

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ

Господа!

В "ПРАВЭКС-БАНКЕ" деньги клиентов превращаются в очень большие деньги! Причем, надежно и без риска. Посудите сами:

- до 450% годовых по депозитным вкладам юридических лиц;
- 837,8% годовых по вкладам частных лиц;
- 20% годовых по вкладам в валюте физических и юридических лиц;
- конвертация любых сумм.

Удачи Вам, господа, и процветания!
Для Вас мы работаем даже в субботу.

"ПРАВЭКС-БАНК" – НАДЕЖНОСТЬ И ЧЕСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО!

Адрес: Киев, 21, Кловский спуск, 9/2.
Тел. (044) 294-82-22, 294-85-49 Факс: (044) 294-84-00 Телекс: 631250 ALINA SU.

MAZDA E 2200

MAZDA: ВАШЕ ЗДОРОВ'Я - НА НАШИХ КОЛЕСАХ.

Витрати пального - 8 літрів дизпалива на 100 кілометрів пробігу.

Медобладнання - японське.

Гарантії та сервіс - традиційні.

Ціна - заводська.

Фірма "Мінолта Трейдінг Україна" розпочала реалізацію програми допомоги Україні "Мазда - швидка допомога".
Перша сотня машин вже працює в українських медзакладах.
Автомобілі виконуються на базі MAZDA E 2200 в 3-х модифікаціях: "лінійна швидка допомога", реанімобіль, спецмашини.
Автомобілі адаптовані до дорожньо-кліматичних умов України.

Наші телефони:

(044) 550-02-03 553-28-26

МС НПП «Мариам»

предлагает для реализации бензин марки А-95 по следующим ценам:

— до 25 января 1994 года — 16 606 600 крб/т (12 500 крб/л);
— до 30 января 1994 года — 17 128 730 крб/т (12 900 крб/л);
— до 05 февраля 1994 года — 17 650 840 крб/т (13 300 крб/л);
— до 10 февраля 1994 года — 18 172 960 крб/т (13 700 крб/л);
— до 15 февраля 1994 года — 18 695 000 крб/т (14 100 крб/л).

Партии от 100 до 2000 тонн.
Товар в Киеве (БУПОН).
Условия поставки по телефонам: 263—43—03, 263—52—60, 263—32—97. Факс: 263—43—03.

Фірма «ПАРТІ» реалізує:

торговельні кіоски;
вагончики побутові 3,0 × 6,0 м; 3,0 × 9,0 м;
автопідйомники для СТО;
торговельне обладнання: гірки, прилавки касові, прилавки-вітрини.
Рівне-16, а/с — 4;
тел/факс (03622) 6-37-51, 5-12-11

Фірма «АКОРД» пропонує:

— тканину плащову;
— тканину костюмну, виробництво Білорусі;
— установки вакуумного напилення скла, пластмаси, металу ВУ-1А, об'єм камери 750 × 750 мл., ВУ-2А, об'єм камери 1000 × 1000 мл.

Телефонуйте в Лубни: (053615) 48-61.

Уроки історії

А ЧИ БУВ ХЛОПЧИК?

або «Переяславський трактат»: правда і вигадки

Січня 18-го, року 1654-го...

340 років минуло, але пристрасті вирують і досі.Вони то жевріють, то розгоратються з новою силою на тлі історичної чи політичної кон'юнктури. І всі намагаються знайти відповідь (просту!) на дуже непросте запитання: що дала Україні Переяславська Рада? Багато хто з українських істориків вважав і вважає це політичною помилкою Богдана. Офіціозна радянська історіографія тлумачить його як доленосний акт єднання двох слов'янських народів, що були штучно розлучені... І кожен учасник тривалої дискусії наводить нові «незаперечні» аргументи на користь тієї чи іншої версії.

За роки дискусій і публіцистичних борінь факт історії огорнувся величезним серпанком різнобарвних легенд і міфів. Ось тільки дві з них, найголовніші.

Легенда перша. Переяславська Рада була легітимним зібранням українського народу. На неї були делеговані всі верстви населення, козацькі полки, Запорозька Січ, міста...

Легенда друга. На Переяславській Раді, яку можна сміливо назвати українським парламентом, абсолютною більшістю був схвалений договір (трактат) про возз'єднання України з Росією.

Ці та інші легенди так прижились у свідомості «совкового суспільства», що навіть нікому не могло спати на думку: а може, все воно не так? А може, нічого того й не було? Але щось таки було? Тоді що саме?

От на це запитання ми й спробуємо відповісти.

ЗАВДЯКИ документам, працям істориків, особливо видатного українського історика і юриста Андрія Яковліва, ми сьогодні можемо з точністю майже до години простежити всі події, які відбулися у славному місті Переяславі січня 18-го, року 1654-го.

На першій зустрічі з московським посольством, яка відбулася напередодні, Богдан Хмельницький довідався, що посли привезли царську грамоту, яку вони мають намір завтра оприлюднити.

18-го січня зранку гетьман зібрав таємну раду з наближених козацьких старшин, на якій було вирішено скликати більш широкі збори. Близько другої години дня вдарили в тулумбаси, і народ зібрався на майдані. Літописи свідчать, що саме тут була висловлена згода «піддатися Москві».

Після цієї загальної ради Богдан Хмельницький знову відвідав московських послів «на с'езжем дворе» і тут боярин Василь Бутурлін передав йому царську грамоту, яку зачитав генеральний писар Іван Виговський. Текст грамоти не зберігся, але можна здогадатися, що мав він дуже загальний і розпливчастий характер.

Підтвердженням того може слугувати такий факт. Згідно з ритуалом, який був напередодні розроблений, після ознайомлення з грамотою гетьман мусив присягти на вірність царю московському у соборній церкві. Але Богдан замість присяги почав вимагати, щоб цар Військо Запорозьке польському королю не видавав, щоб вольностей не рушив «и кто был шляхтич или козак, или мещанин, и кто в каком чину наперед сего и какие маетности у себя имел, и тому бы всему быть по прежнему...»

Однак посли наполягали, щоб гетьман заприсягнув «без всякого сумления», бо царське слово є непорушним.

Після довгих перетрактацій гетьман все ж присягнув, але зажадав через своїх посланців до Бутурліна, щоб той своєю рукою підтвердив усі вольності українські, бо, мовляв, що ж я скажу людям, а особливо козакам.

Бутурлін і тут викрутився, посилаючись на те, що давати подібні листи — винятково царська прерогатива. На тому і розійшлися. Посли відбули до Москви.

ТАК що ж сталося? А сталося те, що на Переяславській Раді, яку аж ніяк не можна прирівняти до всенародно обраного парламенту, **було вирішене тільки одне питання: «віддатися під високу руку царя московського». Ніякого Переяславського договору (трактату) у природі ніколи не існувало і не існує.** Отже, щось підтверджувати сьогодні чи денонсувати при всьому бажанні ми не можемо!

СКЛАДНІШЕ з договором московським, який часто плутають з переяславським. Тут туману ще більше. Але спробуємо, хоч контурно, простежити наступні події.

17 лютого 1654 року Богдан Хмельницький вирядив до Москви посольство у складі генерального судді Самійла Богдановича та переяславського полковника Павла Тетері. Як твердять історики, вони везли з собою проект договору. Різні джерела називають різну кількість умов (пунктів) — від 20 до 23. Але, на жаль, і цей документ до нас не дійшов. У архіві посольського приказу зберігся лише його переказ московською мовою.

Переговори проходили важко. Цар Олексій Михайлович уперся і навідріз відмовився призначити Війську Запорозькому платню. Кількість козацьких умов потроху зменшувалась, аж поки 21 березня посли з України не подали на розгляд цареві проект договору з 11 пунктів. Як зазначає Андрій Яковлів, 27 березня посли вирушили на Україну, маючи з собою: «статті числом 11 в редакції від 21 березня з указами, підписаними під статтями; жалувані царські грамоти Б.Хмельницькому і Війську Запорозькому».

Але й ці документи спіткала сумна доля. При Хмельницькому вони не були оприлюднені (мабуть, Богдан, ведучи перетрактації із шведським королем Карлом Х про спільну боротьбу проти Польщі, хотів мати розв'язані руки), а остаточно втрачені після переходу гетьмана Івана Виговського на бік Польщі.

На цьому, власне, закінчується історія неіснуючого договору і починається історія суцільних фальсифікацій. Одна з них — присяга Юрка Хмельницького на «Переяславських статтях Б.Хмельницького». Їх привіз у 1659 році на Україну царський посол князь Трубецькой. А потім з'язувалося, що це, як відзначає Андрій Яковлів, «фальсифікат, навмисна підробка справжнього договору 1654 року». На цій підробці, до речі, крім Юрася Хмельницького, складали присягу й інші українські гетьмани.

І все ж, хоч розрізнені, неповні, у деяких випадках юридично сумнівні, але договірні документи існували, і тут варто поставити запитання: а чи справді вони накидали на Україну страшне ярмо, позбавляли її незавойованої самостійності, перетворювали на звичайну частку майбутньої Російської імперії? Аналізуючи жалувану царську грамоту від 27 березня 1654 року, Яковлів дійшов висновку, що її текст «не можна тлумачити так, що, мовляв, Україна з'єдналася з Москвою «на віки» та втратила своє самостійне державне існування, увійшовши до Московської держави. В тексті сказано, що Україна має бути під високою рукою царя «по своим прежним правам и привилеям и по всем статьям, которые писаны» в договорі. А ці права, привілеї та статті... зводять підданство тільки до певного контролю, до номінальної протекції царя над Україною».

Україна після так званого «возз'єднання з Росією» мала своє військо, свою державну адміністрацію, свою податкову систему, вільні відносини з іноземними державами, встановлювала митні кордони і вела митну політику. Як свідчать документи, Богдан Хмельницький був у дипломатичних відносинах з Бранденбургом, Швецією, Угорщиною, Молдавією, Валахією, Кримом, Польщею, Туреччиною, підписував різні угоди, не питаючи дозволу у Москви.

Ще один цікавий момент. Договірні документи 1654 року закріплюють за Військом Запорозьким право вільно обирати собі гетьмана, тобто главу держави, і **тільки після обрання інформувати про це московського царя!**

ОТАКИЙ насправді вигляд мало те «ярмо», яке накинув на шию України Богдан Хмельницький! І не вина старого гетьмана у тому, що його діти, онуки і «правнуки погані» довели Україну до руїни і з часом перетворили її у справжню колонію сусідньої імперії. До того ж, вживаючи сучасний вислів, Богдан у пошуках союзників ніколи не зациклювався на комусь одному. У 1657 році на дорікання боярина Бутурліна він відповів так: «...ніколи не відстану я від шведського короля, з яким маю дружбу вже шість років. Шведи — люди правдиві, уміють заховати приязнь та обіцянки. великий государ вчинив було над мною та над Військом Запорозьким немилосердіє своє, замирився з поляками, бажаючи повернути їм нашу отчизну». І, можливо, коли б не політичні кульбіти Івана Виговського, який підписав по смерті Богдана Гадяцьку угоду з Польщею, доля України у союзі зі Швецією була б абсолютно іншою... Тим більше, що шведи ніколи не мали до нас територіальних претензій.

І сьогодні, згадуючи про події 340-річної давності, ми не повинні шукати винуватців у особі того чи іншого гетьмана. Згубила нас тоді (як і губила пізніше) зажерливість нового пануючого класу — української шляхти. Вона дедалі більше і більше відходила від ідей державності у бік чистої користі. І мучилась не над тим, як зберегти політичну кров'ю волю, а як вибити у царя московського чи круля польського черговий привілей, маєток, млин, риболовлю, борть... А зрештою що? Те саме, про що писав О.Пушкін:

«Богат и знатен Кочубей, его поля необозримы...»

І все це — з рук його царської величності. Де вже тут ставати разом з Мазепою на прю за незалежну Україну!

Отакі сумні висновки. Боюсь, щоб нове покоління українських можновладців не пішло цим старим торованим шляхом.

Леонід СОТНИК.
«Інтелект»

Спорт

КОЛИ ЙШЛА ШОСТА ХВИЛИНА...

Кікбоксинг

На рингу Харківського палацу спорту відбулося свято кікбоксингу із залученням естрадних зірок України та Росії, яке організували Всеєвразійська федерація з цього виду спорту (ВФК) і місцева асоціація «Юпітер».

Про ті події ми попросили розповісти віце-президента ВФК киянина Андрія ЧИСТОВА:

— Спершу відбулися п'ятираундові рейтингові поєдинки. Відома українська зірка рингу — чемпіон світу серед професіоналів, суперважковаговик Віталій Кличко (Київ) легко переміг Володимира Молчанова з російського міста Новокузнецька. Інший киянин, Заур Хетагуров (71 кг), легко впорався з челябінцем Олегом Булатовим.

Головною ж подією вечора став бій за звання чемпіона світу серед професіоналів за версією Всесвітньої кікбоксерської ради у ваговій категорії до 71 кг між харків'янином Юрієм Федуном («Юпітер») та французьким кікбоксером (перший номер у міжнародному рейтингу) Паскалем Ботіфолем з Марселя.

Такі поєдинки передбачають 12 раундів. Але несподівано для всіх цього разу все закінчилося досить швидко. Хоча в першій двохвилинці чемпіон Франції був господарем на рингу, після перерви вже українець перехопив ініціативу. Федун, до речі, в листопаді минулого року в Будапешті виборов звання чемпіона світу серед любителів за версією ВАКО. У третьому раунді після двох нокдаунів, у яких побував француз, його тренер Даніель Гійо викинув на ринг рушника. Сталося це на шостій хвилині поєдинку.

Чемпіонський пояс 24-річний Юрій Федун (тренується під керівництвом Віктора Крамаренка) отримав з рук президента Всесвітньої кікбоксерської ради Фреда Роверса (Нідерланди).

Віктор СТАНКЕВИЧ.

НА АРЕНАХ КРАЇНИ І СВІТУ

Хокей. Регулярний чемпіонат МХЛ. «Сокіл» (Київ) — «Тівалі» (Мінськ) — 3:3.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Чоловіки. «Корабел» — «Київ-Баскет» — 76:93, 76:99, «Будівельник-Анаконда» — ЦСК-ЗСУ-«Газда» — 96:73, 100:79, «Спартак» — «БІПА-Мода» — 85:74, 69:63, «ТІТ-Маріам» — «Перспективний» — 135:98, 128:112, «Азовмаш» — «Динамо» — 91:87, 107:89, «Шахтар» — «Дніпро» — 89:79, 103:78.

Футбол. Київські динамівці на чолі зі своїми наставниками Йожефом Сабо, Анатолієм Дем'яненком та Михайлом Михайловим, як відомо, проводять перший етап підготовки до другого кола чемпіонату в німецькому містечку Руйт. Український колектив провів товариський поєдинок. Динамівці зіграли внічию — 2:2 — з клубом «Штутгарт». У гостей відзначилися Ващук і Мізін.

Голос України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311010.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».